

พระพุทธรชินนราช BUDDHA CHINNARAJ IMAGE

พระพุทธรชินนราช เป็นพระพุทธรูปที่ชาวพุทธศาสนิกชนชาวไทยและชาวต่างประเทศรู้จักกันดี เนื่องจากเป็นพระพุทธรูปที่มี "พุทธลักษณะ" สวยงามเด่นสง่าที่สุดของประเทศไทย นับว่าเป็นประติมากรรมชิ้นสูงสุดแห่ง "พุทธศิลป์" ข้างผู้สร้างพระพุทธรูปขึ้นมาด้วยจินตนาการอันบริสุทธิ์ ไร้ซึ่งต้นแบบของการสร้าง

Phra Buddha Chinnaraj image is wellknown to Thai Buddhists as well as to Foreign Buddhists. This is due to the beautiful Buddha Characteristic and the classical magnificent sculpture

พระปรางค์พระศรีมหาธาตุ Pagoda of phra Srimahathat

พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงกล่าวถึงวัดพระศรีไว้ว่า

"เป็นวัดใหญ่และวัดสำคัญกว่าวัดอื่นในเมืองพิษณุโลก มีพระมหาธาตุรูปพระปรางค์อยู่กลาง เห็นจะสร้างแต่ครั้งสุโขทัยเป็นราชธานี หากแต่ซ่อมแซมมาหลายครั้งหลายสมัย"

"The temple is a big and more important than other temples in Phitsanulok and is believed to be built in the Sukothai period being renovated from time to time"

Prince Damrong Rajanupab

ชาวคณะผู้จัดทำ

The Editorial Staff

คณะกรรมการบริหาร

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

พระพุทธรชินนราช

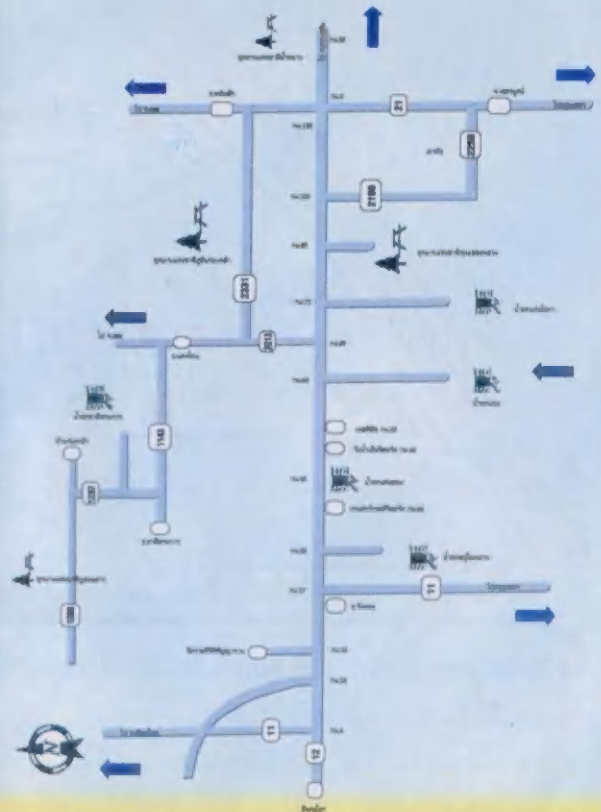
วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร
พิษณุโลก

WATPHRASRIRATTANAMAHATHAT VORA-MAHA-VIHARA

PHITSANULOK

แผนที่พิษณุโลก

สถานที่ท่องเที่ยวบนทางหลวงหมายเลข 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก)

ด้วยความปรารถนาดีจาก...

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร โทร. 0-5525-9430

ตำรวจรักษาการณ สก.อ.เมืองพิษณุโลก(วัดใหญ่) โทร. 0-5521-4446

ตำรวจท่องเที่ยว จังหวัดพิษณุโลก โทร. 0-5524-5357-8

พระพุทธรูป ๓ องค์ The 3 Buddha Images

พระพุทธรูปชินราช

Phra Buddha Chinnaraj Image

พระพุทธรูปชินสีห์

Phra Buddha Chinnasri Image

พระศรีศาสดา

Phra Sri Shasada Image

ในการสร้างพระพุทธรูปชินราช พระพุทธรูปชินสีห์ และ พระศรีศาสดา ตามตำนานมีการแย้งกันอยู่ ๒ นัย นัยหนึ่งว่า สร้างเมื่อราวจุลศักราช ๓๑๙ (พ.ศ.๑๕๐๐) อีกนัยหนึ่งกล่าวว่า สร้างเมื่อราวจุลศักราช ๗๑๙ (พ.ศ.๑๙๐๐) และจากหลักฐาน หนังสือพงศาวดารเหนือกล่าวไว้ว่า

“ในปี พ.ศ. ๑๕๐๐ พระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎกหรือพระมหาธรรมราชาลิไท หลังจากสร้างวัดพระศรีรัตนมหาธาตุเสร็จเรียบร้อยแล้ว พระองค์ต้องการจะสร้างพระพุทธรูปขึ้น ๓ องค์ เพื่อเป็นพระประธานในวิหาร พระองค์ได้พราหมณ์ฝีมือดีถึง ๕ คน คือ บาอินทร์ บาพราหมณ์ บาพิษณุ บาราชสิงห์และบารายกุศล ทรงขอช่างฝีมือดีจากเมืองศรีสัชนาลัย สวรรคโลก รวมทั้งช่างฝีมือเอก จากเมืองเชียงแสนและเมืองหริภุญชัยมาช่วยกันหล่อพระพุทธรูปทั้งสามองค์”

พระพุทธรูปองค์แรกเป็นพระปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง ๕ ศอก ๑ คืบ ๕ นิ้ว องค์ที่สองเป็นพระปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง ๕ ศอก ๑ คืบ ๔ นิ้ว และองค์ที่สามเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยเช่นเดียวกัน ขนาดหน้าตักกว้าง ๔ ศอก ๑ คืบ ๖ นิ้ว

The casting of Phra Buddha Chinnaraj image, Phra Buddha Chinnasri Image and Phra Sri Shasada Image, according to the legends, there are still a controversial about the time of casting these images. Some believed it was in the 10th century(B.E.1500). Some said it might be in the 14th century(B.E.1900). However, in the northern history(Pong sowadarn Nuea) had been registered that,

“In the Year B.E.1500 Phra Chao Sri Dhamma TriPidok or Phra Maha Dhammaraja-Li Thai, after the completion of building of Phra Sri Rattana Mahathat wanted to cast 3 Buddha Images as the Principal Image in the Vihara. The King got 5 Brahmans named Ba Indra, Ba Brahm, Ba Vishnu, Ba Raja Singh and Ba Raja Kusol. The King Asked for renowned Sculptors from Sri Sachanalai town or Sawankaloke together with first class artisans from Chaing Saen and Hari Poon Chai to assist in the casting of the three Buddha Images”

The First Buddha Image was a Mara Vichai episode of 5 sok 1 kueb 5 inches measuring from end of laps in sitting posture. The second Buddha Image was of a Mara Vichai period of 5 sok 1 kueb 4 inches measuring from end of laps in sitting posture and the third Buddha image was of a Mara Vichai period measuring 4 sok 1 kueb 6 inches from lap to lap in sitting position.

พระอัฐารส

Phra Attaros

ทางด้านหน้าของพระปรางค์จะเห็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางประทับยืนยกพระหัตถ์ขวาชี้ขึ้น เรียกกันว่า “พระอัฐารส” สูง ๑๘ สอก หรือ ๙ เมตร บริเวณนี้คือ “วิหารพระอัฐารส” หรือ พระวิหารเก้าห้อง

Front part of Phra Prang is statue of Buddha Image in standing position holding his hand up. This Buddha symbol is called “Phra Attaros” a height of 18 sok of 9 meters. This place is called “Vihar Phra Attaros” or “Phra Vihara Kao Hong” (9 halls temple).

สร้างพระเหลื่อ

CASTING OF PHRALUA

หลังจากสร้างพระพุทธรูปยืนราชพระพุทธรูปยืนสี่และพระศรีศาสดาเป็นไปตามพระราชประสงค์แล้วพระมหาธรรมราชาลิไทรับสั่งให้ช่าง “เอาทองเศษที่เหลือ” จากหล่อพระพุทธรูปทั้ง ๓ องค์ นำมารวมกันหล่อพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดเล็ก ขนาดหน้าตักกว้าง ๑ ศอกเศษ เรียกชื่อพระพุทธรูปองค์นี้ว่า “พระเหลื่อ” เศษทองยังเหลืออยู่อีกจึงได้หล่อพระสาวกยืนอีก ๒ องค์คือ พระโมคคัลลา และพระสารีบุตร

After completion of the Buddha ChinnaraJ, Phra Buddha Chinnasri and Phra Sri Shasada, Phra Maha Dhammaraja Li-Thai ordered that the remnants of gold alloy must be collected and prepared for casting of a smaller Buddha Image of 1 Sok width lap-to-lap with the name of PHRALUA. The alloy collected was enough to cast the 2 standing postured disciples of Buddha.

วัด นี้มีชื่อเต็มว่าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ชาวบ้านส่วนใหญ่คุ้นเคยและมักเรียกขานกันว่า **“วัดพระศรี”** หรือ **“วัดใหญ่”** จนติดปาก แม้ในวิหารที่พระประธานองค์ใหญ่ประดิษฐาน คือ **“พระพุทธรินราช”** ชาวเมืองพิษณุโลกนิยมเรียกกันอย่างสนิทคุ้นเคยว่า **“หลวงพ่อกว้าง”** ตามไปด้วย วัดใหญ่นี้ว่าเป็นพระอารามหลวงที่สำคัญของจังหวัดพิษณุโลก เพราะเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของชาวพิษณุโลก ชาวไทยทั้งประเทศและชาวต่างชาติ

วัดพระศรีฯ หรือ **วัดใหญ่** ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำน่านทางทิศตะวันออก ตรงข้ามกับศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก ปัจจุบันนี้วัดพระศรีฯ หรือวัดใหญ่เป็นวัดชั้นเอก **“วรมหาวิหาร”**

This temple is named **“WAT PHRASIRATTANA MAHATHAT VORA-MAHA-VIHARA”** but it is called by general people as **WAT PHRA SRI** or **WAT YAI**. Inside the chapel, there is the **MAIN Buddha** image which is called by Phitsanulok people as **“LUANG-POR-YAI”** or wellknown by general Thai Buddhists as **“PHRA BUDDHA-CHINNARAJ”** **WAT Yai** is registered as The Royal Temple for Phitsanulok and regarded as the center of worship revered by people of Phitsanulok, Thai Buddhists kingdom as well as Foreigners

Wat Phra Sri or Wat Yai is situated on east bank of Nan river opposite the Phitsanulok City Hall. At present Wat Phra Sri or Wat Yai is classified as **“Vora Maha Vihara”** or the first grade of Royal Temple.

แผนผัง วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร อ.เมือง จ.พิษณุโลก

1 วิหารพระพุทธรินราช	6 ต้นโพธิ์ รัชกาลที่ 5 ทรงปลูกไว้	16 หลวงพ่อกว้าง	27 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณฯ
2 พระสังกัจจายน์	9 โรงละคร	17 หลวงพ่อกง	28 ร.ร.สาธิตวิทยาลัยสงฆ์พุทธรินราช
3 พระศรีศาสดา	10 ห้องน้ำ-สุขา เหนือ-ใต้	18 พระอุโบสถ	29 พุทธสมาคม
4 พระปรารค์	11 วิหารพระเจ้าเข้านิพนพาน	19 หอระฆัง	
5 พระชินสีห์	12 ที่แลงเงินธนาคารกรุงไทยฯ	20 กุฏิเจ้าอาวาส	
8 บริเวณพิพิธภัณฑ์	13 พระมณฑป	21 ศาลากลางสระน้ำ	
7 วิหารหลวงพ่อกว้าง	14 พระอัฐารส	22 บริเวณลานจอดรถ	